

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2026

Nr. 3

AMENDEMENT VAN DE LEDEN KLAVER EN SLAGT-TICHELMAN

Ontvangen 16 september 2025

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 1 Volksgezondheid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 10.000** (x € 1.000).

II

In **artikel 1 Volksgezondheid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 10.000** (x € 1.000).

Toelichting

Al jaren dalen de vaccinatiegraden voor de meest besmettelijke infectieziekten onder kinderen en jongeren in Nederland. De vaccinatiegraden liggen onder de veilige normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van 90–95%. De dalende vaccinatiegraden hebben als gevolg dat de kans op uitbraken van voorkombare besmettelijke infectieziekten weer sterk toeneemt. Vorig jaar zijn er vijf baby's en één volwassene overleden aan de gevolgen van kinkhoest. Helaas werden we ook dit jaar opgeschrikt door meerdere mazelenuitbraken in grote steden en moesten ook dit voorjaar weer kinderen opgenomen worden in het ziekenhuis.

De oorzaken van de dalende vaccinatiegraden zijn o.a. dat vaccineren steeds minder als vanzelfsprekend wordt gezien, de verspreiding van desinformatie en het toenemend wantrouwen in de overheid. Met name in de vier grote steden zijn de vaccinatiegraden lager dan gemiddeld. In de vier grote steden zijn er grote verschillen tussen de wijken en is er sprake van een vaccinatieloof tussen de rijkere en armere delen van een stad. Vooral in kwetsbare wijken ligt de vaccinatiegraad ver onder de veilige normen.

Daarom is er voor 2025 met een amendement geld vrijgemaakt voor het inzetten, intensiveren en uitbreiden van de fijnmazige wijkgerichte aanpak in de grote steden en in delen van Nederland met soortgelijke problematiek. De eerste resultaten zijn zeer positief en dragen bij aan de verhoging van vaccinatiegraden in de meest kwetsbare wijken. In Amsterdam Zuidoost is bijvoorbeeld uit gesprekken met inwoners gebleken dat er veel behoefte is aan praktische oplossingen. Zoals vaccinatie-inlopen zonder afspraak. Veel inwoners zijn hier blij mee en maken daar gebruik van. In het nieuwste RIVM-vaccinatiegradenrapport is zichtbaar dat de vaccinatiegraden in Zuidoost zijn gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. Ook in Den Haag stijgt het aantal gezette prikken en worden bewoners bereikt op plekken waar dat eerst niet mogelijk was. Den Haag heeft bijvoorbeeld ingezet op vaccineren op plekken waar gebruikt gemaakt kan worden van een bestaande vertrouwensrelatie, zoals bij verloskundigen en scholen.

Ondanks de positieve resultaten zijn de vaccinatiegraden nog steeds veel te laag. Om het tij echt te keren en onze kinderen en jongeren goed te beschermen is het belangrijk dat we de financiering voor de wijkgerichte aanpak structureel maken. Deze oproep wordt breed gedeeld: de G4 steden, het RIVM, GGDGHOR en de VNG. De Staatssecretaris schreef op 19 juni 2025: «Om de wijkgerichte aanpak in elke regio te kunnen uitbreiden ben ik mij ervan bewust dat additionele middelen noodzakelijk zijn. Daarom zal ik verkennen hoe een voortzetting van de versterking van de wijkgerichte aanpak en de daarvoor benodigde structurele financiële middelen mogelijk kan worden gemaakt.» Indieners constateren dat deze verkenning nog niet gereed is. Terwijl de fijnmazig, wijkgerichte aanpak wel voorgezet dient te worden. Als we dit geld nu niet vrijmaken is de investering van afgelopen jaar voor niets geweest. Tevens ontnemen we dan een nieuwe regering de kans om het beleid structureel voort te zetten.

Voor de vier grote steden en stedelijke gebieden met soortgelijke vaccinatieproblematiek is dit vanwege de risico's voor de volksgezondheid zeer zorgelijk. In afwachting van de verkenning van structurele middelen willen de indieners € 10 miljoen vrijmaken om de fijnmazige wijkgerichte aanpak voort te zetten voor 2026 en te versterken. Dekking voor dit amendement wordt gevonden in de beleidsmatig gereserveerde middelen op artikel 1 van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en sport voor het jaar 2026.

Klaver
Slagt-Tichelman